

Pozdravljeni devetošolci!

Začel se je že tretji teden pouka na daljavo? Kako ste kaj? Kako vam grejo šolske stvari? Upam, da še vedno dobro, zdravo, ustvarjalno, športno, strpno, potrpežljivo 😊😊😊

Za utrjevanje poglavja Nova evropska država Jugoslavija lahko rešiš kviz na naslednji povezavi: <https://quizizz.com/admin> in zavihek: KRALJEVINA JUGOSLAVIJA.

Spoznal boš novo poglavje. Povzetek zapiši/prilepi v zvezek

DIKTATURA V TRIDESETIH LETIH

Učbenik str. 64-65, Atlas str. 65

DIKTATURA IN ODPOR

- Srbski centralizem ter nenehno poseganje kralja v politiko => poglobljanje politične krize
- Poleti 1928 je prišlo do streljanja v skupščini (srbski in hrvaški poslanci)
- 6. 1. 1929: kralj Aleksander prekliče vidovdansko ustavo, razpusti parlament (delovanje političnih strank je prepovedano) => kralj postavi vlado in uvede osebno diktaturo. V državi se rodi še večji odpor do unitarizma!
- Ker se razmere v državi niso izboljšale, je kralj sam, leta 1931, izdal vsiljeno = oktroirano ustavo (*delovati je lahko začela le Jugoslovanska nacionalna stranka*)
- Med ljudmi je to vzpodbudilo oborožen odpor => umor kralja Aleksandra 1934 na obisku v Marseillu

SLOVENSKO NARODNO VPRAŠANJE

- Politiko kralja Aleksandra so podpirali slovenski liberalci vse do leta 1935 (unitarizem- zaradi strahu pred nemškim/italijanskim pritiskom in potujčevanjem)
- Večina slovenskih izobražencev je zavrnila kulturno poenotenje južnih Slovanov
- Josip Vidmar je v svoji knjigi jasno zapisal: »Slovenci se ne smejo kulturno utopiti v jugoslovanstvu«. S tem je prispeval k trdnejši slovenski narodni zavesti.

PRIBLIŽEVANJE VOJNI

- Po atentatu na kralja leta 1934 uvedejo kraljevo namestništvo, ker je prestolonaslednik Peter mladoleten. Aleksandra nasledi bratranec, knez Pavle. Vlado je sestavil Milan Stojadinović, ki je ustanovil novo stranko: Jugoslovanska radikalna zajednica. Vanjo so vstopili tudi predstavniki SLS in muslimanske stranke. Gospodarstvo je delno rešil s povezovanjem z Nemčijo in Italijo.
- Srbi in Hrvati so delno pomirili notranja nesoglasja, ko je bila 26. 8. 1939 ustanovljena Banovina Hrvatska (združila je skoraj vse Hrvate in pridobila veliko zakonodajno avtonomijo). Nadaljnje načrte je prekinila druga svetovna vojna.

Aleksander Karađorđević

Marseilles 1934, atentat na kralja

Upravna ureditev Jugoslavije: BANOVINI

DOMAČA NALOGA: poišči, zakaj so bile banovine (izjema glavno mesto Beograd) poimenovane po rekah. Ugotovitev z razlago zapiši v zvezek pod novo učno snov.

Za kakšno dodatno informacijo in nalogo za utrjevanje lahko pogledaš tudi [tukaj](#).

Zdravo in srečno vsem!

Renata LH

